

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS IR TURKIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS SUSITARIMO DĖL
ABIPUSIO INVESTICIJŲ SKATINIMO IR APSAUGOS RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Ratifikavimo įstatymo projektas parengtas siekiant ratifikuoti 2018 m. rugpjūčio 28 d. Vilniuje pasirašytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimą dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos (toliau – Susitarimas), kuris yra ratifikuotina tarptautinė sutartis pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktą.

Vadovaujantis Susitarimo 19 straipsnio 1 dalies nuostatomis, Susitarimas įsigalioja 30-ą dieną nuo paskutinio Susitariančiųjų Šalių rašytinio pranešimo, informuojančio apie tam būtinų atitinkamų vidaus teisinių procedūrų atlikimą, gavimo diplomatiniais kanalais dienos. Priėmus Ratifikavimo įstatymą, būtų įvykdytos Susitarimui įsigalioti būtinos nacionalinės procedūros.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Ratifikavimo įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Teisės ir tarptautinių sutarčių departamento (direktorius Andrius Namavičius, tel. 8 706 52530) Tarptautinių sutarčių skyriaus (vedėjas Aleksas Dambrauskas, tel. 8 706 52217, el. p. aleksas.dambrauskas@urm.lt) teisininkė Agnė Jonuškienė (tel. 8 706 52910, el. p. agne.jonuskiene@urm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Lietuvos Respublikos ir Turkijos Respublikos tarpusavio santykiai investicijų srityje yra reguliuojami 1994 m. liepos 11 d. pasirašytu Lietuvos Respublikos ir Turkijos Respublikos susitarimu dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos, tačiau 1994 m. susitarimo nuostatos nebeatitinka tarptautinės investicijų teisės aktualijų, Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimų investicijų apsaugos srityje bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijų. Vadovaujantis Susitarimo 19 straipsnio 2 dalies nuostatomis, 1994 m. susitarimo galiojimas būtų nutraukiamas šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Susitarimu siekiama skatinti aktyvesnį valstybių ekonominį bendradarbiavimą, visų pirma susijusį su vienos valstybės investuotojų investicijomis kitos valstybės teritorijoje. Susitarimu nustatomi tik režimas ir apsauga laikotarpiu po investicijų atlikimo, juo nereglamentuojami laikotarpis iki investicijų atlikimo ir patekimo į rinką klausimai.

Atsižvelgiant į naujausias tarptautinės investicijų teisės aktualijas, Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus investicijų apsaugos srityje bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijas, Susitarime yra:

- patvirtinama Susitariančiųjų Šalių teisė vykdyti savo teritorijose reglamentavimo veiklą, kad pasiektų tokius teisėtus politikos tikslus, kaip visuomenės sveikatos apsauga, socialinės paslaugos, visuomenės švietimas, saugumas, aplinkos ar visuomenės dorovės apsauga, socialinė ar vartotojų apsauga, privatumas ir duomenų apsauga.

- detalizuojama teisingo ir lygiaverčio režimo, taikomo Susitariančiųjų Šalių investuotojų investicijoms, apimtis bei apibrėžiama suteikiamos visapusiškos apsaugos ir saugumo reikšmė;

- įtvirtintos palankiausio režimo taikymo išimtys, detaliau apibrėžiamos bendrosios išimtys, esminiai saugumo interesai bei įtvirtinama galimybė tam tikrais atvejais atsisakyti suteikti privilegijas pagal šį Susitarimą;

- atnaujintos nuostatos dėl ekspropriacijos, nuostolių atlyginimo, pervedimų;

- detalizuoti Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų ginčų sprendimo bei Susitariančiųjų Šalių tarpusavio ginčų sprendimo mechanizmai;

- numatytas Susitariančiųjų Šalių įsipareigojimas viešai skelbti ar kitu būdu informuoti visuomenę apie savo bendrai taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus, taip pat tarptautinius susitarimus, kurie gali daryti poveikį investicijoms, kurioms taikomas šis Susitarimas, bei tarpusavyje keisti informacija apie jų teritorijose galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus, priimtus sprendimus, taikomą administracinę praktiką, procedūras ar politiką, susijusius su investicijomis, kurioms taikomas šis Susitarimas;

- įtvirtinamas Susitariančiųjų Šalių įsipareigojimas Susitarimo tikslų siekti nepažeidžiant visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos, saugumo, saugos ir darnaus vystymosi užtikrinimo, taip pat tarptautiniu lygmeniu pripažintų darbo teisių ir įmonių socialinės atsakomybės principų skatinimo standartų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Ratifikavus Susitarimą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Numatoma, kad Ratifikavimo įstatymas tiesioginio poveikio kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Pagal naujausias tarptautinės investicijų teisės aktualijas, Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus investicijų apsaugos srityje, taip pat Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijas atnaujintas Susitarimas suteiks daugiau aiškumo Susitariančiųjų Šalių investuotojams dėl jų investicijoms suteiktų tarptautinės teisinės apsaugos garantijų apimtį, o tai turėtų teigiamai veikti abipuses investicijas.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Ratifikavimo įstatymą, pakeisti ar panaikinti galiojančių teisės aktų nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Ratifikavimo įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Ratifikavimo įstatymo projekte nėra sąvokų ar jas įvardijančių terminų, kuriuos reikėtų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Ratifikavimo įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Siekiant įgyvendinti Susitarimo nuostatas Lietuvos Respublikoje, priimti naujų, pakeisti ar panaikinti galiojančių teisės aktų nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Ratifikavimo įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Ratifikavimo įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai pagal Europos žodyną „Eurovoc“: Turkijos Respublika, investicijos, investicijų apsauga, investicijų skatinimas, ratifikavimas.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

